

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 317/20
29.12.2022. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Ивана Илића и Ловорке Стојнов, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Сретен Перућица, адвокат из Београда, ул. Палмира Тољатија бр. 17/28, против туженог привредног друштва “Медијска мрежа” доо Београд, са седиштем у Београду у ул. Трг Николе Пашића бр. 7/2, туженог ББ и туженог ВВ, обојица из Београда, ул. Трг Николе Пашића бр. 7/2, чији је заједнички пуномоћник Срђан Радовановић, адвокат из Београда, ул. Добрињска бр. 5, ради накнаде нематеријалне штете, вредност предмета спора 1.000.000,00 динара, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ. 28/18 од 27.2.2018. године, у седници већа одржаној дана 29.12.2022. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене “Медијске мреже” доо Београд и туженог ББ и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ. 28/18 од 27.2.2018. године у ставу првом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду ПЗ. 28/18 од 27.2.2018. године у ставу трећем изреке и **ДЕЛИМИЧНО УСВАЈА** тужбени захтев тужиоца, а тужени ВВ, као одговорни уредник медија “Српски телеграф” се **ОБАВЕЗУЈЕ** да о свом трошку објави увод и изреку пресуде Вишег суда у Београду ПЗ. 28/18 од 27.2.2018. године и пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ. 317/20 од 8.12.2022. године без одлагања и икаквог коментара најкасније у другом наредном броју независних дневних новина “Српски телеграф” од правноснажности пресуде примењујући Закон о заштити података о личности на истим странама и у истом формату и опреми као што је објављен текст из става првог изреке побијане пресуде, док се **ДЕЛИМИЧНО ОДБИЈА** тужбени захтев тужиоца у преосталом делу у којем је тражио да тужени ВВ објави образложење пресуде у целини, **КАО НЕОСНОВАН**.

Потврђује се решење о парничним трошковима садржано у ставу четвртном изреке пресуде Вишег суда у Београду ПЗ. 28/18 од 27.2.2018. године у делу у којем су тужени обавезани да тужиоцу на име парничних трошкова плате 64.300,00 динара, са затезном каматом од дана наступања услова за извршење до коначне исплате а у преосталом делу исто решење се **ПРЕИНАЧУЈЕ** и **ОДБИЈА** као неоснован захтев за затезну камату од дана пресуђења 27.2.2018. године до извршности одлуке.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом Вишег суда у Београду ПЗ. 28/18 од 27.2.2018. године ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца АА из ..., па су обавезни тужени “Медијска мрежа” доо Београд и тужени ББ из ... да тужиоцу АА из ... на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права на пијетет објављивањем увредљивих, неистинитих, нетачних и непотпуних информација у тексту: “...” објављеном у медију независне дневне новине “Српски телеграф” у издању од-.... године, број издања ..., на насловној страни и странама 2 и 3, солидарно исплате износ од 100.000,00 динара са затезном каматом почев од дана 27.2.2018. године, као дана пресуђења па до коначне исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ... у делу у којем је тражио да суд обавезе тужену “Медијску мрежу” доо Београд и туженог ББ да тужиоцу АА на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права на пијетет објављивањем увредљивих, неистинитих, нетачних и непотпуних информација у тексту “...” објављеном у медију независне дневне новине “Српски телеграф” у издању од дана ...-... године, број издања ..., на насловној страни и на странама 2 и 3, солидарно исплате износ од још 900.000,00 динара са затезном каматом почев од дана пресуђења па до коначне исплате као неоснован. Ставом трећим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА, те је наложено туженом ВВ, одговорном уреднику медија независних дневних новина “Српски телеграф” да о свом трошку објави пресуду у целости у штампаном издању медија независних дневних новина “Српски телеграф” на истим странама и у истом формату и опреми као што је објављен текст из става првог изреке ове пресуде, без икаквог коментара и без одлагања, а најкасније у другом наредном броју медија независне дневне новине “Српски телеграф” почев од дана правноснажности пресуде. Ставом четвртим изреке обавезани су тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплате износ од 64.300,00 динара са затезном каматом почев од дана пресуђења 27.2.2018. године, па до коначне исплате.

Тужени су благовремено против наведене пресуде изјавили жалбу из свих законом прописаних разлога. Трошкове другостепеног поступка нису тражили.

Тужилац није доставио одговор на жалбу.

Апелациони суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 386 ЗПП и утврдио да је жалба тужених делимично основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се указује жалбом, јер је побијана пресуда разумљива, довољно образложена и нема ни других недостатака због којих њена правилност не би могла да се испита. Тачно је да првостепени суд у побијаној пресуди није експлицитно навео да је тужена “Медијска мрежа” доо Београд издавач дневних новина “Српски телеграф” и да је ББ у тренутку објављивања предметног текста био главни и одговорни уредник наведеног медија, а да је тужени ВВ главни и одговорни уредник у тренутку закључења главне расправе. Међутим, како из импресума медија дневне новине “Српски телеграф” од ...-... године произилази да је издавач наведеног медија “Медијска мрежа” доо

Београд, а да је главни и одговорни уредник ББ, а које чињенице међу парничним странкама нису биле спорне током поступка и да су непосредно уочи закључења главне расправе 22.2.2017. године тужени обавестили суд да је изабран нови главни и одговорни уредник ВВ након чега је тужилац извршио субјективно проширење тужбе поднеском од 22.2.2017. године, а која чињеница међу парничним странкама такође није била спорна, то су самим тим неосновани жалбени наводи тужених да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању у независним дневним новинама “Српски телеграф” у броју ... дана-.... године преко целе насловне стране објављен је наслов: “...”, наднаслов: “...” и поднасловом: “Српски телеграф објављује детаље документа који је сачињен три дана након убиства ...”, док је на странама 2. и 3. наведеног медија објављен текст под насловом: “...” наднасловом: “Службене белешке државне безбедности откривају ко је наручио атентате”, док се у тексту између осталог наводи: “Уместо ББ је АА (који је недавно ухапшен ван земље) одрађивао поверљиве задатке за ДБ. Његов главни помагач био је познати криминалац АА и ... су главни ортаци ВВ, који их је укључио у све своје мутне послове, од цигарета до дроге. Њих тројица су били на дневној вези и јавно су се дружили и састајали у АА “...” у ... улици”.

Тема текста није био АА, већ је тема текста представљало убиство ГГ и умешаност породице ... у исто.

Тужилац је син ДД који је преминуо природном смрћу 2011. године. За спорни текст је сазнао истог дана од колега са факултета. Поводом текста су га контактирали пријатељи његовог оца, родбина из Ужица, са Златибора и из Црне Горе да га питају о чему се ради обзиром да је текст објављен пет и по година после смрти његовог оца, који никада није био осуђиван у Србији за било какву криминалну делатност. Морао је свима да објашњава да то заиста није тако, а што га је посебно погодило јер студира у Београду, а повремено одлази у Америку, преко распуста, да ради где је такође велики број пријатеља његовог оца, који је био поштован и цењен. Таквим писањем укаљана је част и углед његовог оца, па и његових најближих, односно њега као сина и његове мајке, као супруге због чега се променио однос неких пријатеља и колега према њему па се повукао у себе и пао у депресију, због које се лечио код психијатра о чему поседује документацију. ДД био је целог свог живота брижан отац и његов идол и свима је помагао у животу, а доживео је да се о његовом оцу пише као да се бавио криминалним радњама, да је био у контакту и пословао са ..., ВВ и ..., те да је ... убијен због неког неспоразума за који је крив његов отац па се он плаши и одмазде. Нико га није контактирао пре објављивања предметног текста и у Републици Србији није донета никаква кривична пресуда за било коју криминалну радњу против његовог оца, па ни за шверц дроге, цигарета, нити било чега о чему пише у тексту.

На овако потпуно и правилно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право и то одредбу члана 79 став 1 и став 2 и члана 115 став 1 у вези члана 112 став 1, члана 113 и члана 114 Закона о јавном информисању и медијима као и члана 200 Закона о облигационим односима, па је правилно закључио да су тужено привредно друштво “Медијска мрежа” доо Београд, као издавач и тужени ББ, као одговорни уредник медија независне дневне новине “Српски телеграф” у време објављивања предметног текста 27.-28.8.2016. године, солидарно дужни да тужиоцу

исплате правичну новчану накнаду коју је првостепени суд правилно у време пресуђења одмерио у износу од 100.000,00 динара.

Пијетет представља поштовање према покојном, његовом стеченом угледу, части покојника и према његовим посмртним остацима, односно реч је о сећању лица блиских преминулом, који имају право на заштиту, а суштина те врсте заштите произилази из права на приватност и поштовање породичног живота. Полазећи од тога одредба члана 112 став 1 Закона о јавном информисању и медијима не ускраћује право сродницима преминулог на накнаду нематеријалне штете због објављивања недопуштене информације која се односи на преминулог, јер повредом права на пијетет блиски сродник преминулог трпи душевне болове због повреде тог права и има право на накнаду штете с обзиром да право на пијетет спада у права на психички интегритет и повредом тог права вређа се право на људско достојанство сродника, као непоштовање приватности породичног живота. Код чињенице да је у предметном тексту објављена неистинита и недопуштена информација којом се вређа част и углед тужиоцевог покојног оца, јер се приказује у лажном светлу приписивањем својстава које није имао да се бавио криминалним радњама, да је био у контакту и да је пословао са ... и ВВ, да га је ВВ заједно са ... укључио у све своје мутне послове од цигарета до дроге, то тужилац има право да захтева накнаду штете због душевних болова које трпи због повреде права пијетета од туженог издавача и туженог тадашњег одговорног уредника, као и објављивање пресуде од садашњег одговорног уредника.

Супротно жалбеним наводима све важне чињенице за доношење одлуке о тужбеном захтеву за накнаду нематеријалне штете првостепени суд је правилно и потпуно утврдио доказима које је правилно ценио применом одредбе члана 8 ЗПП. Жалбом тужених чињенично стање није доведено у сумњу, а у жалби нису истакнуте нове чињенице нити су предложени нови докази у смислу одредбе члана 372 ЗПП.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно је првостепени суд применио материјално право на које се позвао у образложењу своје одлуке, налазећи да постоји одговорност тужених за нематеријалну штету коју су проузроковали тужиоцу и коју су дужни да надокнаде, а за своју одлуку је дао јасне и непротивречне и довољно образложене разлоге које као правилне прихвата и Апелациони суд, као другостепени суд. Жалбом тужених се неосновано оспорава правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања. Ово са разлога што је за потребе ове правне ствари, на бази предложених и изведених доказа на главној расправи првостепени суд супротно становишту израженом у жалби, правилно оценио садржину спорног текста и правилно закључио да су тужени објавили неистиниту и непроверену информацију подобну да повреди заштићено добро тужиоца када су тужиоцевог покојног оца у тексту довели у непосредну везу са мутним пословима ВВ од цигарета до дроге.

Супротно жалбеним наводима правилно је првостепени суд закључио да службена белешка МУП-а не може имати природу званичног обавештења надлежног државног органа, у овом случају МУП-а, с обзиром да службене белешке нису намењене обавештавању јавности, немају значај доказних радњи у смислу одредаба ЗКП, оне представљају запис одређених оперативних података који у даљем поступку треба да се поткепљују доказима и чија подударност са стварношћу увек мора да се проверава. Пажњи одговорног уредника није могло да промакне да се ради о документу који не представља доказну радњу и сам по себи нема доказну вредност, а не о

чињеници садржаној у званичном саопштењу полиције и био је дужан да провери њену тачност. Информација се односила на преминуло лице и догађај из даље прошлости, било је услова за проверу да ли је садржина белешке има основа у стварности, па је објављивање недопуштене информације последица пропуштања ове дужности и одговорни уредник ББ због тога за штету одговара солидарно са издавачем.

Одлука првостепеног суда садржана у ставу трећем изреке којом је обавезан тужени ВВ као главни и одговорни уредник медија независне дневне новине “Српски телеграф” да о свом трошку јавно објави правноснажну судску одлуку без коментара и без одлагања на истим странама и у истом формату и опреми као и што је објављен предметни текст Апелациони суд је оценио да је погрешна одлука првостепеног суда да пресуда буде објављена у целини.

Правилан је закључак првостепеног суда сагласно одредби члана 120 Закона о јавном информисању и медијима и члану 199 Закона о облигационим односима да суд може у случају повреде права личности да нареди на трошак штетника објављивање пресуде, јер судска заштита пијетета, између осталог подразумева и могућност усвајања захтева за објављивање пресуде о трошку туженог, али само увода и изреке пресуде, с тим што у овом случају због преиначења првостепене пресуде је неопходно објавити увод и изреку како првостепене, тако и другостепене одлуке. Објављивање увода и изреке пресуде о накнади штете је довољно да се јавност обавести о чињеници да је гласило одговорно због тога што је недопуштеним информацијама тужиоцу причињена штета. Објављивањем образложења недопуштена информација би била поново доступна јавности и то не би било у складу са сврхом судске заштите, па је због тога одлука преиначена делимичним одбијањем захтева.

Одлука о висини трошкова парничног поступка је потврђена, јер је донета правилном применом одредбе члана 153 ст.2 и члана 154 ЗПП и тужиоцу су досуђени само потребни и нужни трошкови ради вођења парнице према вредности усвојеног захтева. Првостепени суд је погрешно применио материјално право у погледу одлуке о камати на чију примену другостепени суд пази по службеној дужности. Трошкови парничног поступка представљају новчану обавезу због чега тужилац има право на затезну камату по члану 277 став 2 ЗОО за време дужничке доцње која у смислу одредбе члана 324 ЗОО наступа када одлука о трошковима поступка постане извршна и када протекне рок задобровољно испуњење обавезе. Из наведених разлога другостепени суд је преиначио одлуку о трошковима поступка захтева за камату на трошкове за период од дана првостепеног пресуђења до дана наступања услова за извршење.

Са свега изложеног, на основу одредаба члана 390, члана 394 став 4 и члана 401 тачка 2 и тачка 3 ЗПП одлучено је као у ставовима првом, другом и трећем изреке.

**Председник већа-судија
Марина Јакић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић